

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Evou Lukotkovou v právní žalobce: **M. K.**, zast. Mgr. Lukášem Míšou, advokátem se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem Na Poříčním právu 1/376, 128 01 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 5. 6. 2015, č. j. MPSV-UM/3706/15/9S-VYK, sp. zn. SZ/383/2015/4S-VYK,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva práce a sociálních věcí ze dne 5. 6. 2015, č. j. MPSV-UM/3706/15/9S-VYK, sp. zn. SZ/383/2015/4S-VYK **se zrušuje** pro vady řízení a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů právního zástupce žalobce Mgr. Lukáše Míši, advokáta se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno, **se určuje** částkou 4.719 Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného ze dne 5. 6. 2015, č. j. MPSV-UM/3706/15/9S-VYK, sp. zn. SZ/383/2015/4S-VYK bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Úřadu práce ČR – krajská pobočka v Jihlavě (dále též „úřad práce“) ze dne 19. 3. 2015, č. j. 15869/2015/TRE, kterým nebyl přiznán žalobci příspěvek na živobytí, neboť do dne rozhodnutí ve věci nereagoval a na doložených informacích o užívaném bytu nevyplnil žádnou adresu jeho

skutečného pobytu. Úřadu práci je známo, že záměrně tuto informaci nesděljuje, správní orgán tak nemůže provést sociální šetření a posoudit, zda dle § 3 zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů je osobou v hmotné nouzi. Žalobce od roku 2013 nikdy neuvedl adresu svého skutečného pobytu, místa, kde se zdržuje. Adresu pro doručování má uvedenou na Městském úřadě Třebíč, ale zásilky si nechává přeposílat na poštu do Moravských Budějovic. Většinu svých podání provádí na pracovišti Úřadu práce CR v Moravských Budějovicích.

Proti napadenému rozhodnutí podal žalobce dne 25. 8. 2015 blanketní žalobu s tím, že je krácen na svých právech a zároveň požádal o ustanovení zástupce pro řízení. Dne 11. 9. 2015 doplnil blanketní podání s tím, že bytovou otázku nemá vyřešenou, dříve přebýval v dřevěné chatrči bez elektrické energie vody a WC, což se odrazilo na zhoršení zdravotního stavu s trvalými následky. Měsíční výdaje na domácnost, tj. výši nájemného poplatku za užívání bytu nebyl schopen vyčíslit, neboť bydlí různě (v poskytnutém vozidle, zřídka u známých i přátel). Nemá žádné smlouvy o stavebním spoření, pojištění, připojištění a jiné pravidelné platby. Náklady na jídlo a ošacení nebyl schopen vyčíslit, neboť mu pomáhají různé osoby. Jeho zdravotní stav je neuspokojivý, trpí těžkou poruchou statiky a dynamiky páteře s omezenou hybností páteře a tělesného aparátu, s totálním selháním imunitního systému a s poruchou zažívacího traktu. Je rozvedený, žije sám, nedisponuje žádným bankovním účtem, několik let je veden jako uchazeč o zaměstnání. Bez stálého bydlení je téměř více jak sedm let. Byl poživitelem dávky – příspěvku na živobytí, který mu byl od července roku 2013 odejmut, je zcela bez finančních prostředků.

Usnesením zdejšího soudu ze dne 30. 11. 2015, č. j. 22 A 51/2015-28 byla žalobci ustanovena pro řízení o soudním přezkoumání rozhodnutí správního orgánu Mgr. Vlasta Svobodová, advokátka se sídlem Karlovo náměstí 15/9, 674 01 Třebíč.

Usnesením tohoto soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 22 A 51/2015-41 byla žaloba odmítnuta (výrok I.) a ustanovená advokátka byla zproštěna povinnosti zastupovat žalobce v předmětném řízení (výrok II.). Dále bylo rozhodnuto, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.). Na základě kasační stížnosti žalobce rozsudkem Nejvyššího správního soudu (dále též „NSS“) ze dne 8. 6. 2016, č. j. 2 Ads 46/2016-55 bylo usnesení zdejšího soudu ze dne 28. 1. 2016, č. j. 22 A 51/2015-41 ve výrocích I. a III. zrušeno a věc v tomto rozsahu byla vrácena soudu k dalšímu řízení. Ve zbytku byla kasační stížnost zamítnuta. Ustanovenému zástupce žalobce Mgr. Lukáši Míšovi (viz usnesení NSS ze dne 6. 4. 2016, č. j. 2 Ads 46/2016-26) byla přiznána odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši 1.573 Kč. Tato částka mu byla vyplacena z účtu NSS do 60 dnů od nabytí právní moci tohoto rozsudku.

Soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu posoudil dvě podání žalobce sice ze dne 8. 9. 2015 (doručeno soudu dne 11. 9. 2015) a ze dne 29. 9. 2015 (podáno dne 10. 9. 2015, založeno ve spise, ačkoliv je zřejmo, že žalobce jej adresoval ke sp. zn. 33 A 45/2015), která jsou shodného obsahu a posoudil zda alespoň v základních rysech neobsahují žalobní body a dozal ve shodě s rozsudkem NSS ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, že byť i jen v nejhrubších obrysech lze dovodit, že z učiněných podání žalobce jsou seznatelné skutkové děje a okolnosti o něž žalobce opíral žalobní námitky a které považoval za relevantní k jím tvrzené nezákonnosti správního rozhodnutí, tudíž, že se jedná o včasné doplnění žaloby, která byla ještě upřesněna právním zástupcem žalobce podáním ze dne 5. 10. 2016, v němž zdůraznil, že žalobce popsal pravdivě okolnosti ohledně místa jeho

aktuálního skutečného pobytu. Není tedy pravdou, že by záměrně místo svého skutečného pobytu nesdělil. Úřad práce měl tak učinit místní šetření dle skutečností popsanych žalobcem, což však neučinil. Navíc žalobce ani nebyl vyzván v průběhu řízení k tomu, aby doplnil zcela zásadní tvrzení o místě skutečného pobytu s odůvodněním, že k tomu byl údajně vyzván již 7 dnů před podáním žádosti, kterou bylo řízení zahájeno. Takový postup je však nezákonný a porušující práva žalobce. Dále žalobce shledal rozpor v odůvodnění rozhodnutí žalovaného mající vliv na jeho zákonnost. Žalovaný konstatuje v rekapitulační části odůvodnění rozhodnutí, že žalobce nebyl ani vyzván k uvedení místa skutečného pobytu jako rozhodné skutečnosti pro rozhodnutí o žádosti, ale v odůvodnění výroku rozhodnutí naopak uvádí, že o tomto byl poučen ve výzvě ze dne 22. 12. 2014. V závěru odůvodnění pak hovoří o výzvě ze dne 10. 12. 2014, která měla být dne 22. 12. 2014 jen doručena, přičemž není vůbec zřejmé, zda se jedná o stejný dokument a zda vůbec byl v tomto řízení vydán a žalobci kdy doručen.

V závěru svého rozhodnutí žalovaný vysvětlil, proč žalobce nevyrozuměl o právu seznámit se s podklady rozhodnutí před jeho vydáním. Pominul ale tvrzení jmenovaného, že bez právní pomoci není schopen porozumět rozhodnutí úřadu práce a o věci rozhodovat, aniž by odvolání obsahovalo konkrétní věcný odvolací bod, pouze na základě blanketního odvolání. Žalovaný měl však v tomto případě žalobce vyrozumět před vydáním rozhodnutí, že hodlá bez dalšího rozhodnout, aby byl jeho postup pro žalobce srozumitelný a předvídatelný, tedy aby žalobce věděl, že má poslední možnost doplnit své odvolání o věcné vyjádření. To se však nestalo. Konstatování, že žalovanému je známo, že žalobce již dlouhodobě není schopen zajistit si právní zastoupení advokátem, je v tomto ohledu nedostatečné. Navrhl proto, aby přezkoumávané rozhodnutí žalovaného bylo zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu k dalšímu řízení.

Žalovaný v písemném vyjádření ze dne 1. 11. 2016 popsal genezi vývoje postupu správního orgánu, kdy řízení žalobce bylo zahájeno na základě jeho žádosti o příspěvek na živobytí za měsíc prosinec 2014. Žalovaný dále uvedl, že již dne 28. 11. 2014 žalobce telefonicky oznámil, že podává předmětnou žádost, uplatněnou za měsíc listopad 2014. Výzvami vypracovanými dne 10. 12. 2014 doručenými jmenovanému dne 22. 12. 2014 byl žalobce vyzván, aby všechny avizované žádosti včetně žádosti o příspěvek na živobytí podal na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí a pro vyhodnocení nároku na dávku doložil údaje o jeho celkových majetkových a sociálních poměrech včetně informace o jeho současném bydlišti. Byl poučen, že tyto skutečnosti je povinen doložit do 8 dnů ode dne oznámení výzvy, tj. do dne 30. 12. 2014. Žádost o příspěvek na živobytí za měsíc prosinec 2014 podal žalobce na tiskopisu dne 29. 12. 2014. K žádosti přiložil prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech, dle kterého nevlastní žádný nemovitý majetek, finanční prostředky, stavební spoření, ani kapitálové životní pojištění. K prohlášení dále přiložil písemné doplnění žádosti o příspěvek na živobytí, ve kterém mj. uvedl, že je sice zapsán na LV 15082 pro obec a katastrální území Třebíč, u katastrálního úřadu pro Vysočinu, katastrální pracoviště Třebíč jako vlastník rozestavěného rodinného domu a přilehlých pozemků, na nemovitosti je však zřízeno smluvní zástavní právo a de facto je tak ve vlastnictví věřitele. Uvedl, že již několik let je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání. Dále doložil tiskopis Informace o užívaném bytu, kde však vyplnil pouze jeho osobní údaje (jméno, příjmení, rodné číslo, datum a podpis), nevyplnil však rozhodující skutečnost pro posouzení nároku na dávku a to adresu bytu, který skutečně užívá, typ bydlení a další údaje ohledně bytu. (číslo bytu, podlahovou plochu, výšku místností), neuvedl formu bydlení, výši případného nájemného a pravidelné úhrady za služby, ani skutečnosti ohledně využívaných

energií. Dále doložil Doklad o výši měsíčních příjmů za období měsíců října 2014 až prosince 2014, neuvedl žádný příjem v uvedeném období. V přiloženém tiskopisu Prohlášení o stanovené vyživovací povinnosti vyplnil, že má dvě vyživovací povinnosti v celkové výši 3.000 Kč měsíčně. Dluh na výživném na obě děti převyšují tříměsíční platby. Dne 16. 2. 2015 byl vyrozuměn v souladu s § 36 odst. 3 správního řádu, na toto vyrozumění nereagoval. Jelikož v tiskopisu Informace o užívaném bytu přiloženém k žádosti o příspěvek na živobytí nevyplnil adresu jeho skutečného pobytu, úřad práce tak nemohl provést sociální šetření v místě jeho bydliště a posoudit, zda e jenu o osobu v hmotné nouzi, proto jeho žádosti nebylo vyhověno a příspěvek na živobytí mu nebyl přiznán.

Žalovaný po přezkoumání rozhodnutí úřadu práce dospěl k závěru, že byly dány zákonné podmínky pro nepřiznání příspěvku na živobytí, neboť žalobce nesplnil povinnost dle § 49 odst. 1 písm. a) zákona o pomoci v hmotné nouzi, neboť neosvědčil veškeré skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu.

K žalobní námitce, že k doplnění místa jeho skutečného pobytu byl vyzván 7 dnů před podáním předmětné žádosti, žalovaný uvedl, že žalobce byl i v dalších řízeních vedených ve stejném období opakovaně vyzván k doložení požadovaných skutečností ohledně jeho místa skutečného bydliště, a to výzvou ze dne 10. 12. 2014 v rámci řízení o dalších dávkách pomoci v hmotné nouzi včetně této dávky pomoci v hmotné nouzi – příspěvek na živobytí. Vyzývání jmenovaného k doložení uvedené skutečnosti v předmětném řízení, které bylo navíc zahájeno ve lhůtě stanovené ve výzvách ze dne 10. 12. 2016 pro doložení uvedených skutečností, považuje žalovaný i úřad práce za nevhodné, navíc z minulosti je jim známo, že nikdy nesdělil přesnou adresu jeho skutečného pobytu. Žalovaný znovu zdůraznil, že žalobce byl vyzván celkem pěti výzvami v rámci dalších pěti řízení (čtyři řízení ve věci dávek mimořádné okamžité pomoci z důvodu nezbytného jednorázového výdaje – poplatek za svoz odpadu, z důvodu újmy na zdraví, z důvodu sociálního vyloučení a na úhradu cestovního a řízení ve věci těžké dávky pomoci v hmotné nouzi za stejný aktuální kalendářní měsíc – prosinec 2014, příspěvek na živobytí dne 10. 12. 2014 k doložení informace o jeho současném bydlišti). Řízení o příspěvku na živobytí bylo zahájeno dne 29. 12. 2014, tudíž sedm dní po oznámení těchto výzev. Žalobci tak muselo být v době podání žádosti ze dne 29. 12. 2014 na základě doručených výzev zřejmé, jaké skutečnosti je nutné doložit k této žádosti.

K námitce, že ve věci žalovaný rozhodoval, aniž by odvolání obsahovalo konkrétní věcný odvolací bod, pouze na základě blanketního odvolání, ačkoliv žalobce tvrdil, že bez právní pomoci není schopen porozumět rozhodnutí úřadu práce, uvedl žalovaný, že pokud osoba v odvolání neuvede, v jakém rozsahu odvolání napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí (§ 82 odst. 2 správního řádu). Vzhledem k tomu, že žalovaný prováděl pouze přezkum rozhodnutí úřadu práce bez dalšího dokazování, nebylo nutné jej před vydáním rozhodnutí vyrozumět o právu vyjádřit se k podkladům podle § 36 odst. 3 správního řádu.

Na základě výše uvedeného navrhl žalovaný zamítnutí žaloby.

Ve správním spise se nachází žádost žalobce o příspěvek na živobytí podaná dne 29. 12. 2014, výzva úřadu práce ze dne 10. 12. 2014, aby doplnil a doložil údaje o celkových majetkových a sociálních poměrech a informace o současném bydlišti k žádosti o příspěvek na živobytí. Dále se ve spise nachází doklad o výši měsíčních příjmů v měsíci prosinci (příjmy neuvedeny) doručené dne 29. 12. 2014, prohlášení o stanovené vyživovací povinnosti

doručené téhož dne, potvrzující dvě vyživovací povinnosti v celkové výši 3.000 Kč, doplnění k podané žádosti o Dávku v příspěvku na živobytí ze dne 22. 12. 2014 (doručeno dne 29. 12. 2014, prohlášení o celkových sociálních a majetkových poměrech doručeno dne 29. 12. 2014, informace o užívaném bytu doručeno dne 29. 12. 2014), kde mimo jména, příjmení a rodného čísla žadatele žádné údaje uvedeny nebyly. Výzva k doplnění a doložení požadovaných údajů o celkových majetkových a sociálních poměrech i informace o současném bydlišti žalobce byla jmenovanému doručena dne 22. 12. 2014. Ve spise se dále nachází vyrozhodnutí účastníka správního řízení ze dne 29. 1. 2015, dle které se mohl vyjádřit k podkladům rozhodnutí ve věci žádosti o přiznání příspěvku na živobytí, což mu bylo doručeno dne 16. 2. 2015. Žalobce nereagoval, proto ve věci bylo úřadem práce vydáno dne 19. 3. 2015, č. j. 15869/2015/TRE, sp. zn. UP/276219/2014/HN rozhodnutí. Dne 15. 4. 2015 podal žalobce blanketní odvolání, v němž mj. žádal o poskytnutí dostatečné lhůty pro doplnění podaného odvolání poté, co bude vyřešena otázka jeho právního zastoupení v předmětném řízení. K této žádosti žalovaný nepřihlédl a dne 5. 6. 2015 vydal rozhodnutí, které je předmětem soudního přezkumu.

Soudní jednání ve věci se konalo dne 27. 7. 2017. Žalobce se k jednání nedostavil, jeho neúčast byla řádně omluvena přítomným právním zástupcem. Žalovaný neúčast při jednání omluvil písemně dne 25. 7. 2017, nenavrhl odročení jednání. Z vyjádření právního zástupce žalobce vyplynulo, že správní orgány nedostatečným způsobem zohlednily skutkové okolnosti uváděné žalobcem žalobce. Argumenty o něž opíral zástupce žalobce nezákonnost napadeného rozhodnutí byly shodné s argumenty uvedenými v doplnění žaloby ze dne 5.10.2016.

Právní posouzení:

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s.ř.s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.), žaloba přípustná (§ 65, § 68, § 70 s.ř.s.).

Soud přezkoumal obě napadená správní rozhodnutí, jakož i řízení předcházející jejich vydání, a to v mezích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

Žaloba je důvodná.

Soud při svém rozhodování vycházel z následujících skutečností, úvah a závěrů:

Přednostně se zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.

K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0, SP č. 27/1994, že

„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předestírané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastnické námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“

Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 (všechny rozsudky NSS jsou dostupné na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: *„K vymezení rozsahu přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb.n.u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena.“* Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: *„Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.“* V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že *„... je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“*. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména

tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005-44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, www.nssoud.cz). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007-34 (dostupný na www.nssoud.cz), bylo vysloveno, že „... je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007-64, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „... je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

Důvod, pro který krajský soud v předmětné věci zrušil napadené rozhodnutí, je dán nezákonným postupem správního orgánu, jímž argumentoval i žalobce.

Podle § 69 odst. 1 zákona č. 111/2006 Sb., o sociálních službách ve znění pozdějších předpisů řízení o přiznání dávky se zahajuje na základě písemné žádosti osoby, není-li dále stanoveno jinak (§70), podané příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

Správní řízení je možné zahájit na žádost nebo z moci úřední. Ze zvláštních zákonů vyplývá, zda zahájení řízení je v rukou účastníka řízení, vychází-li se tedy ze zásady dispoziční, nebo zda je zahajuje správní orgán na základě zásady oficiality. V případě § 69 se jedná pouze o řízení zahajované na žádost, tedy řízení o žádosti. Žádost vyjadřuje aktivní přístup účastníka k řízení. Pro zahájení řízení o žádosti je rozhodující časový okamžik, kdy byla žádost doručena orgánu, který je věcně a místně příslušný. V daném případě žádost o příspěvek na živobytí sepsaná dne 22. 12. 2014 byla doručena úřadu práce dne 29. 12. 2014. Žádost o zahájení řízení je nutné považovat za podání ve smyslu § 37 správního řádu. V případě žalobce tiskopis „Žádost o příspěvek na živobytí“ obsahuje vyplněné údaje o jeho stavu (rozvedený), uvedení trvalého pobytu na adrese, doručovací adresu na adrese

Z § 45 odst. 2 správního řádu vyplývá, že nemá-li žádost předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán žadateli nedostatky odstranit na místě, nebo jej vyzve k jejich odstranění, poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu a poučí jej o následcích

neodstranění nedostatků v této lhůtě; současně může řízení přerušit (§ 64). Výzva k odstranění vad je tedy správním orgánem podána poté, co mu byla doručena předmětná žádost. Správní orgán by měl ve výzvě uvést jaký nedostatek má podání a jakým způsobem (doplněním nebo opravou) ho lze odstranit. Současně se stanovením přiměřené lhůty k odstranění vad je možné řízení přerušit podle § 64. Při stanovení lhůty, kterou je podle § 39 odst. 2 možné rovněž prodloužit k odstranění vad je nutno respektovat okolnosti daného případu, závažnost těchto vad i obdobné dřívější případy. V daném případě však takto postupováno nebylo, neboť výzva správního orgánu vypracovaná dne 10. 12. 2014 a doručená žalobci dne 22. 12. 2014, aby v souladu s § 69 zákona o hmotné nouzi podal všechny avizované žádosti včetně žádosti o příspěvek na živobytí na tiskopisu předepsaném Ministerstvem práce a sociálních věcí a pro vyhodnocení nároku na dávku doložil údaje o jeho celkových majetkových a sociálních poměrech včetně informace o jeho současném bydlišti, předcházela zahájení řízení na žádost, aniž by byl dán zákonný podklad pro daný postup. Ze správního spisu nevyplývá, že již dne 28. 11. 2014 žalobce telefonicky oznámil úřadu práce, že podává žádost o příspěvek na živobytí za měsíc listopad 2014, tj. za tutéž dávku, avšak za jiný aktuální kalendářní měsíc a že tímto způsobem bude podávat i žádost o uvedenou dávku za měsíc prosinec 2014, vyplývá však zjištění, že nebyl ani vyzván v průběhu řízení k tomu, aby doplnil zcela zásadní tvrzení o místě skutečného pobytu jako rozhodné skutečnosti pro rozhodnutí o žádosti. Především za situace, kdy o absenci této jediné konkrétní skutečnosti správní orgán opřel výrok svého rozhodnutí, měl být žalobce řádně a pečlivě poučen. Připouští-li soud nestandardní způsob jednání žalobce i v řadě jiných případů, neospravedlňuje tím správní orgán z porušování procesních pravidel zakotvených ve správním řádu ve shora naznačeném směru.

Na základě výše uvedeného soud shledal vážné pochybení v procesním postupu správního orgánu I. stupně, které nebylo zhojeno ani rozhodnutím žalovaného, proto napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, 4 správního řádu). V dalším řízení žalovaný bude postupovat v souladu s vytýkanými vadami, které odstraní tak, aby procesní režim dle platného právního předpisu (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) byl řádně aplikován (§ 75, § 78 odst. 5 s.ř.s.).

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 a 2 soudního řádu správního.

Žalobci byl v řízení soudního přezkumu ustanoven advokátem Mgr. Lukáš Míša, se sídlem Martinkova 854/5, 602 00 Brno, v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 7 s.ř.s.). Soud proto určil odměnu jmenovanému advokátovi, a to za 3 úkony (právní služby, převzetí a příprava věci, písemné doplnění žaloby ze dne 5. 10. 2016, účast u jednání u Krajského soudu v Brně dne 27. 7. 2017), po 1.000 Kč, tj. 3.000 Kč dle § 7 bod 3, § 9 odst. 2 a § 11 odst. 1 písm. b), d) a g) vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozdějších předpisů, a paušální částku náhrady hotových výdajů 3x 300 Kč, tj. 900 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 citované vyhlášky. Protože ustanovený advokát je plátcem DPH, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Částka daně vypočtena podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 1 citovaného zákona činí 819 Kč. Celková částka 4.719 Kč bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Brně dne 27. července 2017

JUDr. Eva Lukotková, v. r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová